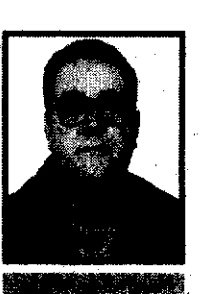


چالش های فرهنگی



نویسنده و روزنامه نگار

پس از به قدرت رسیدن دولت نهم و واگذاری پست های مدیریتی به مدیران جوان و بعضا کم تجربه ای وابسته به اصول گرایان جدید بسیاری از مردم و کارشناسان پیش بینی می کردند با توجه به شعارهای احمدی نژاد مبنی بر ضرورت برقراری عدالت و رفع تبعیض در سطوح مختلف کشور، از این پس باید شاهد انقلابی گسترده در سطوح سیاسی و اقتصادی و اجتماعی باشیم، زیرا شعارهای دولت نهم برآمده از متن مردم است و می تواند به تحقق خواسته ها و مطالبات فراموش شده ای آنها جامه ای عمل بپوشاند.

در بعد اجتماعی، سر و سرمان بخشیدن به وضعیت معیشتی فرهنگیان و تصویب لایحه ی نظام هماهنگ پرداخت بود که به رغم غالب بودن بعد اجتماعی آن، به دلیل اعتراضات فراوان معلمان و برگزاری تجمع های مختلف صنفی، رنگ و بوی سیاسی گرفته و تمامی نگاه های داخلی و خارجی را به خود معطوف کرده است.

فرهنگیان که جزو اقشار آسیب پذیر جامعه به حساب می آیند و نقش قابل ملاحظه ای در روی کار آمدن دولت احمدی نژاد داشتند، برخلاف انتظار و خواسته های خود، این بار با وزیر ی روبرو شدند که

یکی از انتقادهای همیشگی مردم به ویژه کارمندان دولت، نحوه پرداخت حقوق و مزایای آنهاست که بسیار تبعض آمیز بوده و نیاز به بازنگری اساسی دارد.

احمدی نژاد هم که به گفته خود قصد داشت با تعیین تکلیف لایحه نظام هماهنگ پرداخت، به بخشی از شعارهای خود جامه ای عمل ببوشد، عملا نتوانست از پس این مهم برآید و با هماهنگی مجلس از تصویب لایحه مدیریت خدمات کشوری که در آن وضعیت کارکنان دولت از جمله فرهنگیان مشخص می شد، جلوگیری شد.

هر چند بار مالی زیاد لایحه یکی از دلایل پس گرفتن آن از سوی دولت اعلام شد، اما در نهایت شورای نگهبان آب پاکی را روی دست همه ریخت و لایحه را از بودجه ی سال ۸۶ کل کشور حذف کرد. کارکنان دولت از جمله معلمان که در طول سال گذشته بارها با برگزاری تجمعات مختلف مقابل مجلس خواستار اجرایی شدن این لایحه شده بودند، امسال نیز قرار است با دور تازهای از تجمعات صنفی پیگیر حقوق خویش باشند.

اگرچه به گفته کارشناسان، حل و فصل مشکلات فرهنگیان ربط چندانی به وزیر فعلی آموزش و پرورش ندارد و باید نظام آموزش و پرورش به طور ریشه ای تغییر کند، با این حال فرهنگیان در تجمعات اعتراض آمیز خود بارها از نحوه ی عملکرد فرسیدی، وزیر آموزش و پرورش انتقاد کردند و ضمن درخواست برای برکناری وی، همچنان بر طبل تصویب لایحه نظام هماهنگ می کوبند.

یکی از نقاط تاریک پرونده ی فرهنگیان که قدرت حل سریع آن را از مسئولان گرفته، افتادن آن در سراسیمه ی اعتراضات گسترده و تجمعات صنفی



به گفته ی آنها تاکنون جزو ضعیف ترین اعضای هیات دولت به شمار می رود و توانایی اجرای اهداف فرهنگیان را ندارد.

دولت نهم که با شعارهای پوپولیستی، بسیاری از لایه های فرودست جامعه را به سوی خود جذب کرد، اینک پس از نزدیک به دو سال از روی کار آمدن؛ مخالفان و منتقدان بسیاری پیدا کرده که برنامه ها و سیاست های وی را بارها به چالش کشیده اند.

از این رو افکار عمومی، صاحب نظران و حتی منتقدان و مخالفان دولت احمدی نژاد، تصور می کردند میزان تحقق پذیری این شعارها بالاتر از حد انتظار خواهد بود، چرا که تاکید مکرر رییس جمهوری بر احقاق حق و برقراری عدالت اجتماعی آنقدر محکم ایراد می شد که کمتر کسی باور می کرد این شعارها عملی نشود. یکی از شعارها و برنامه های جدی دولت نهم

است که امکان بروز تنش و اصطکاک بین آنها با مسوولان، برقراری نظم و امنیت را شدت بخشیده است. مردم هنوز مساله رانندگان شرکت واحد را از یاد نبرده اند که در سال گذشته با برپایی اعتراضات گسترده خواستار رفع مشکلات معیشتی خود شده بودند، اما به دلیل اصرار بیش از حد بر تجمعات خود نه تنها مشکل آنها به طرز کلی رفع نشد، بلکه چند تن از رانندگان کار خود را از دست دادند. از این رو برخی از ناظران معتقدند حل و فصل مشکلات معلمان

باید در چارچوب قانون و از کانال های مسالمت آمیز انجام شود تا ضمن جلوگیری از تشدید تبعات منفی آن، تاثیر سوئی بر نظام آموزش و پرورش نداشته باشد.

یکی دیگر از مطالبات فرهنگیان که مبتنی بر شعارهای دولت نهم است، دریافت سهام عدالت می باشد که هنوز به طور رسمی اعمال نشده است. هر چند وزارت آموزش و پرورش اقداماتی را که برای دریافت سهام عدالت باید انجام می داد طبق اظهارات مقام های مسوول این وزارتخانه انجام داده و منتظر پاسخ وزارت اقتصاد است. با این حال هنوز معلوم نیست چه تعداد فرهنگی از این سهام برخوردار خواهند شد. حتی در بین معلمان شایع شده بود که قرار است این سهام به جای پاداش بازنشتگی پرداخت شود که مسوولان ذی ربط آن را تکذیب کردند.

فرهنگیان که در طول سال های گذشته همواره



نفوذ قوه مقننه از به جریان افتادن آن جلوگیری شد.

به دنبال افزایش اعتراضات فرهنگیان به دستگیری تعدادی از همکاران خود، انجمن ها و تشکل های صنفی فرهنگیان سراسر کشور با صدور بیانیه های جداگانه ای ضمن انتقاد از نحوه برخورد با اعتراضات معلمان، از عملکرد دولت نیز در این خصوص گلایه کردند. ظاهرا وقوع چنین حوادثی مختص کشور ماست که معلمان خود را به مجلس می برند و برای شانه خالی کردن از زیر بار مسوولت و وعده های توخالی، به آنها اتهامات ناروا می زنند.

پس از جلسه روز سه شنبه ۸۵/۱۲/۲۲ در مجلس که با حضور نمایندگان تشکل های صنفی فرهنگیان سخنگوی هیات ریسه مجلس و دو نفر از سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و نیز تعدادی از نیروهای امنیتی برگزار شده بی نتیجه بودن آن از بنو شروع جلسات با اظهارات متناقض سخنگوی هیات ریسه محرز شد. طبق برنامه اعلام شده ی قبلی، قرار بود روز چهارشنبه ۱۳۸۵/۱۲/۲۳ نمایندگان تشکل های صنفی مقابل مجلس گزارش جلسه روز قبل را به فرهنگیان اعلام کنند ولی مناخه مانع از اعلام بی تمر بودن جلسه روز قبل به فرهنگیان شد.

در بخش دیگری از این بیانیه آمده است: پس از یک دهه فعالیت صنفی و انجام همه اقدامات معنی اعم از مکاتبات، طومارها، تحسین ها، تجمعات اعتراض آمیز و برگزاری جلسات محقر با مسوولان اجرایی کشور و نمایندگان مجلس، برای فرهنگیان روی کار آمدن دولتی با شعارهای مهرورزی و عدالت محوری و مجلسی با شعار معیشت منداری، نوید روزهای خوش و رفع تبعیض و بی عدالتی بود ولی پس از گذشت سه سال از عمر مجلس و قریب دو سال از عمر دولت بر همگان توخالی بودن وعده ها محرز شد.

اولویت آموزش و پرورش در سیاست های دولت با رایه لایحه ی بودجه توسط دولت در سال های ۸۵ و ۸۶ و به تبع آن با فقیرتر شدن فرهنگیان محرز گردید تا چه حد دولت، هماهنگ با مهرورزی، سیاست عدالت محورانه ی خود را به پیش می برد. همچنین مشخص شد که حثای مجلس تا چه حد پررنگ است. اما مجلس با کنار گذاشتن لایحه خدمات کشوری در سال پایانی عمرش همه افتخارات خود را زیر پا گذاشت.

افزایش نیافتن حقوق فرهنگیان از علل اصلی اعتراض ها به شمار می رود

از کمبود بودجه آموزش و پرورش و تناسب نداشتن میزان حقوق و مزایا گله مند بودند و هستند وقتی از حل نشدن مشکلات خود ناامید شدند چاره ای ندینند جز این که دامنه اعتراضات خود را گسترش دهند از این رو با برپایی تجمعات و راهپیمایی های وسیع در نقاط مختلف کشور، اعتراض خود را عملا نشان دادند.

با افزایش دامنه تجمعات و اعتراضات فرهنگیان به ویژه در مقابل مجلس شورای اسلامی، شکاف وسیعی بین مطالبات این قشر با توانایی مسوولان ذی ربط برای رفع مشکلات ایجاد شد. در همان ابتدا تلاش وسیعی از سوی برخی فرهنگیان و اعضای دولت و نمایندگان مجلس انجام شد تا بلکه مشکل ایجاد شده در بستر قانونی و مسالمت آمیز حل شود، اما به دلیل عملی نشدن وعده های داده شده و نیز دستگیری شماری از معلمان تجمع کننده مشکل موجود کم کم پیچیده می شود. معلمان در طول تجمعات و راهپیمایی های گذشته ی خود همواره از لزوم استیضاح وزیر آموزش و پرورش که به قول ها و وعده های خود عمل نکرده است سخن به میان آورده اند تا آن جا که حتی در مجلس شورای اسلامی نیز چند بار طرح استیضاح فرشیدی مطرح شد که با لابی نمایندگان فراکسیون اکثریت و چهره های با



با توجه به اظهارات رییس قوه قضائیه مبنی بر قانونی بودن تجمعات صنفی فرهنگیان و با توجه به اصل ۲۷ قانون اساسی مبنی بر آزاد بودن هرگونه راهپیمایی و تجمع مشروط به این که مسلحانه و مخل مبانی اسلام نباشد، شورای هماهنگی پیگیری قضایی برخورد با آمران و عاملان فاجعه روز ۱۳۸۵/۱۲/۲۳ را از طریق مراجع قانونی حق مسلم خود می‌داند.

چالش فرهنگیان با دولت و مجلس که در روزهای پایانی سال گذشته به اوج خود رسید، در ابتدای سال جاری نیز به احتمال زیاد ادامه خواهد یافت، مگر آن که با تشکیل هیات حل اختلاف از طرف دولت، مجلس، آموزش و پرورش و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، از ادامه یافتن چالش‌های موجود جلوگیری شود. به دلیل نقش و اهمیت زیاد معلمان در روند تعلیم و تربیت فرزندان ایران زمین مسلماً هیچ شخص، جریان یا دولتی مایل به استفاده از روش‌های غیر مسالمت‌آمیز برای حل مشکل نیست، اما رفع این تنش در عین حال نیازمند صبر، تحمل و گذشت فرهنگیان است تا بیش از این دامن علم و دانش و معرفت به تهمت‌های سیاسی و پیامدهای ناگوار احتمالی آن آلوده نشود. بی‌شک اصرار بر روش‌های قانونمند و ندادن بهانه به دست افراد مغرض بهتر می‌تواند مشکلات موجود را حل کند.

افزایش نیافتن حقوق فرهنگیان طبق لایحه نظام هماهنگ پرداخت که همواره از علل اصلی اعتراض‌های آنها به شمار می‌رود، پس از ناامیدی از تعیین تکلیف لایحه مدیریت خدمات کشوری وارد فاز تازه‌ای شد و با نرمش وزیر آموزش و پرورش و دادن وعده افزایش پلکانی حقوق فرهنگیان، سعی شد در سال جدید جلوی افزایش تنش‌های احتمالی گرفته شود.

محمود فرشیدی روز بیستم فروردین ماه امسال از تصویب مقدمات طرح افزایش پلکانی حقوق فرهنگیان در مجلس خبر داد و گفت: مقدمات این طرح تقریباً تصویب شده و با اجرای آن شاهد افزایش دریافتی‌های افراد دارای حقوق کمتر و تعدیل ضریب حقوقی افراد دارای حقوق‌های بالا خواهیم بود.

وی که امیدوار است با این طرح بتواند از پیامدهای اعتراضات معلمان بکاهد، همچنین افزایش منزلت معلمان را نیز در دستور کار وزارت آموزش و پرورش خواند و با تأکید بر این که در این زمینه باید اقدامات جدی صورت گیرد، اذعان کرد بحث‌های رفاهی جمعی مانند بیمه فرهنگیان از برنامه‌های در دستور کار این وزارتخانه است. تدوین و تصویب این طرح در خلا نبود لایحه مدیریت

خدمات کشوری شاید بتواند مرهمی بر زخم‌های کهنه معلمان باشد، اما مسلمان در آینده‌ای نه چندان دور بار دیگر شاهد ادامه تجمعات و اعتراضات آنها خواهیم بود، زیرا این مشکل به طور ریشه‌ای حل نشده و وظیفه دولت و مجلس است که در لایحه بودجه سالانه کل کشور با برآورد صحیح و منطقی مطالبات فرهنگیان، بودجه لازم و کافی برای تعلیم و تربیت اختصاص دهند تا دیگر شاهد این گونه ناآرامی‌ها نباشیم.

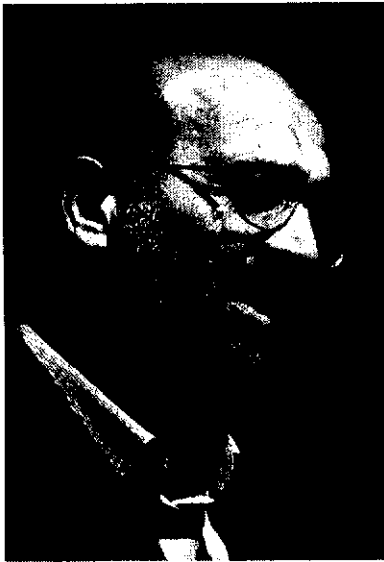
هر چند تخصص، کارآمدی، تجربه و مدیریت از شاخصه‌های اصلی یک وزیر به ویژه آموزش و پرورش محسوب می‌شود، اما با توجه به عملکرد وزیران پیشین و فعلی به نظر نمی‌رسد مقصر اصلی این مشکلات شخص وزیر باشد، زیرا در دولت‌های گذشته نیز مشکلات فرهنگیان باقی بود و هر از گاهی بحث استیضاح وزیر وقت نیز در مجلس مطرح می‌شد.

فرهنگیان کشور با توجه به عملکرد چند ساله فراکسیون فرهنگیان مجلس، اعضای این فراکسیون را به علت پیگیری نشدن حقوق مادی و معنوی خود و بی‌تفاوتی نسبت به سرنوشت معلمان، نماینده واقعی خود نمی‌دانند و به رغم نارسا بودن نظام آموزش و پرورش همچنان خواهان عزل افراد ناکارآمد از راس سیستم هستند.

نمایندگان تشکل‌های صنفی فرهنگیان سراسر کشور در بخش دیگری از بیانیه خود اعلام کردند: ما ضمن این که راه مذاکره با دولت و مجلس را همچنان باز و دولت را مسوول حادثه ۱۳۸۵/۱۲/۲۳ می‌دانیم، همچنین خواهان آزادی بی قید و شرط همکاران عدالت‌طلب و غیرخواهی دستگاه اجرایی از جامعه معلمان هستیم و در اعتراض به برخی نهادها در دستگیری فعالان صنفی و تحقق نیافتن وعده‌های دولت و مجلس در برقراری عدالت و اجرای نظام هماهنگ حقوق، در اولین مرحله از اقدامات اعتراض‌آمیز خود تصمیمات زیر را اتخاذ و در سراسر کشور اجرا خواهیم کرد:

در صورت تحقق نیافتن خواسته‌های صنفی فرهنگیان مبنی بر رفع تبعیض در بین کارکنان دولت و اجرا نشدن نظام هماهنگ حقوق کارکنان دولت به صورت کامل و جامع، در روز سه‌شنبه ۱۸/۲/۸۶ از ساعت ۱۳ تا ۱۷ معلمان کشور در مقابل مجلس اقدام به تجمع گسترده خواهند کرد.

با توجه به موارد ذکر شده در این نوشتار ضمن به رسمیت شناختن خواسته‌ها و مطالبات به حق معلمان سراسر کشور که همواره جزو اقشار مظلوم و محروم جامعه به شمار می‌روند، باید به یک نکته اشاره کرد و آن این که اگر پیگیری حقوق و مطالبات



فرهنگیان در کنال صحیح و قانونی ادامه یابد، امکان حل و فصل موضوع راحت‌تر فراهم می‌شود، اما اگر این گونه تجمعات و راهپیمایی‌ها از مسیر اصلی و مسالمت‌آمیز خود خارج شود و هدایت آن به عهده عناصر سودجو یا مغرض بیفتد، نه تنها مشکلی حل نمی‌شود، بلکه امکان دارد تبعات منفی آن نامنتگیر فرهنگیان نیز شود و آنها را از رسیدن به اهداف خود بازدارد. به نظر می‌رسد فرهنگیان در سال جاری برای تحقق مطالبات خود باید با درس گرفتن از تجربه‌ی کارگران و رانندگان شرکت واحد از ابزار اعتراضی نیرومند خود به درستی بهره‌گیری کنند.

اعتصاب موثر که به نظر معلمان می‌تواند آنها را به اهدافشان برساند، اگرچه ممکن است نتیجه‌ای قاطع و زودگذر داشته باشد، با این حال این ابزار به همان میزان که تیز و برنده است، شکننده نیز هست. فراموش نکنیم اعتصاب کارگران شرکت واحد به نتایج دلخواهی که می‌خواستند منجر نشد و آب از آب تکان نخورد.

معلمان به جای تجمع، اگر منسجم عمل کنند و با اطمینان از همراهی همکارانشان و با علم به تمام هزینه‌ها تا زمان دستیابی به مطالباتشان، پیگیر حقوق خود باشند و فرصت به دست بهانه‌طلب‌ها ندهند، مسلماً با توجه به طرح جدید افزایش پلکانی حقوق فرهنگیان به خواسته‌هایشان خواهند رسید، اما اگر بدون برنامه‌ریزی هدایت تشکیلات خود را به دست افراد افراطی و اگادار کنند، به نتایج دلخواه نخواهند رسید.

امیدواریم در سال جدید تمامی کارکنان دولت از جمله معلمان بدون بیش آمدن مشکلی به اهداف و مطالبات خود دست یابند.